

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในหัวข้อโครงการวิจัย เรื่อง “การเรียนกวดวิชากับการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา : ศึกษาเปรียบเทียบ สถาบันอุดมศึกษาสาขานิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา พ.ศ. 2549 - 2551” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบในเรื่อง ทักษะ ทักษะที่มีอิทธิพล และพฤติกรรมต่อการเรียนและเลือกเรียนกวดวิชาก่อนเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

ประชากรของการวิจัยคือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานิเทศศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษารัฐบาลประเภทจำกัดรับ และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีการศึกษา พ.ศ. 2549 - 2551 โดยเก็บตัวอย่างจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานิเทศศาสตร์ ปีการศึกษา พ.ศ. 2549 - 2551 จำนวน 184 ตัวอย่าง และเก็บข้อมูลตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ปีการศึกษา พ.ศ. 2549 - 2551 จำนวน 190 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ในส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น (ดูภาคผนวก ข.)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 : การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้านประชากรศาสตร์ และความสัมพันธ์ต่อการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่า Pearson chi-squares (χ^2) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษาที่สำคัญ คือ (ก) นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 91.85 ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพร้อยละ 65.79 (ข) ค่าระดับคะแนน GPAX ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากกว่า 3.50 และเป็นกลุ่มที่มีการเรียนกวดวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.53 ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 3.01 - 3.50 และเป็นกลุ่มที่เรียนกวดวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.73 (ค)

นักศึกษาของทั้งสองสถาบันส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนรัฐสังกัดกรมสามัญศึกษา (ง) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบธุรกิจส่วนตัว และมีระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ในระดับ 50,001 - 100,000 บาท และ (จ) สังกัดการศึกษา และค่าระดับคะแนน GPAX พบว่ามีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชาของทั้งสองสถาบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาชีพของผู้ปกครองนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น

ส่วนที่ 2 : การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้านทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา การเรียนในชั้นเรียนปกติ และความสัมพันธ์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ค่า t-test (Independent Sample t-test) และค่าความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ผลการศึกษาที่สำคัญ คือ (ก) ด้านทัศนคติการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ค่าความสำคัญเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพในทุกๆด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ข) ส่วนด้านทัศนคติการเรียนในชั้นเรียนปกติระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า มีเพียงทัศนคติด้าน “คุณภาพของเครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อการสอนในชั้นเรียนก่อนสอบเข้า” เท่านั้นที่ให้ความสำคัญแตกต่างกัน โดยนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ค่าความสำคัญเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ (ค) สำหรับความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชานั้น พบว่า ทัศนคติของทั้งสองสถาบันด้าน “ความสำคัญของการเรียนกวดวิชาที่มีผลต่อการสอบเข้า” และด้าน “การเรียนกวดวิชามีส่วนทำให้สอบเข้าได้” มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาไปในทิศทางเดียวกัน โดยนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เท่ากับ 0.40 และ 0.17 ส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีค่าเท่ากับ 0.27 และ 0.17 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 : การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด และความสัมพันธ์ที่มีต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ค่า t-test (Independent Sample t-test) และค่าความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ผลการศึกษาที่สำคัญ คือ (ก) ปัจจัยทางผลิตภัณฑ์ด้าน “ชื่อเสียง ผลงาน และความสามารถของวิทยากร” ด้าน “ชื่อเสียงของสถาบันกวดวิชา” และด้าน “คุณภาพของเอกสารการสอน” ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ค่าความสำคัญเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ข) ส่วนปัจจัยทางสถานที่ด้าน “การตั้งรวมกลุ่ม

กันเป็นศูนย์รวมสถานที่กวดวิชา” ด้าน “สถานที่อยู่ใกล้ศูนย์การค้า” และด้าน “สถานที่จอดรถสะดวก” นั้นพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ค่าความสำคัญเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค) สำหรับปัจจัยการส่งเสริมการขาย พบว่า ด้าน “การส่งเสริมการตลาดในด้านต่างๆ” และด้าน “การประชาสัมพันธ์ในด้านต่างๆ” ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ค่าความสำคัญเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพเช่นกัน และ (ง) สำหรับความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชานั้น พบว่า ด้าน “สถานที่อยู่ใกล้ที่พัก” ด้าน “การประชาสัมพันธ์ในด้านต่างๆ” ด้าน “มีหลักสูตรหลากหลายให้เลือกเรียน” ด้าน “การส่งเสริมการตลาดในด้านต่างๆ” ด้าน “คุณภาพของเอกสารการสอน” และด้าน “จำนวนชั่วโมงเรียนเหมาะสมกับหลักสูตร” ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เท่ากับ 0.32 0.25 0.18 0.17 0.15 และ 0.15 ตามลำดับ ส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า มีเพียงด้าน “จำนวนชั่วโมงเรียนเหมาะสมกับหลักสูตร” เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เท่ากับ -0.19

ส่วนที่ 4 : การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้านพฤติกรรมที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์พบว่า (ก) ทั้งสองสถาบันให้ความสำคัญใน “การเรียนกวดวิชาที่เปิดสอนตลอดปี” ด้านสถานที่นิยม “เลือกสถานที่กวดวิชาเฉพาะที่” และเลือกเรียนในช่วง “วันเสาร์ - อาทิตย์” มากที่สุด โดยนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการเรียนกวดวิชาในช่วงระหว่าง 5 - 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เน้นเรียนกวดวิชาในกลุ่ม GPA มากที่สุด ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพอยู่ในช่วง 2 - 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเน้นกลุ่ม O-NET (ข) ด้านเหตุผลที่ต้องเรียนกวดวิชา พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เหตุผลด้าน “การเตรียมตัวสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา” มากที่สุด ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพให้เหตุผลด้าน “ให้ผลการเรียนดีขึ้น” มากที่สุด และ (ค) ด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อภาคเรียน พบว่า ทั้งนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีค่าใช้จ่าย 5,000 - 10,000 บาท มากที่สุด

6.2 การอภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่พบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสนับสนุนอ้างอิงดังนี้

6.2.1 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานิเทศศาสตร์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับที่มีค่าปริมาณอันดับการเลือกและค่าคะแนนรับเข้าอยู่ในเกณฑ์สูงมากโดยเฉลี่ย ให้ความสำคัญกับการเรียนกวดวิชา (พิจารณาจากทัศนคติของการเรียนกวดวิชา ค่าร้อยละของนิสิตนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาต่อนิสิตนักศึกษาทั้งหมดในสาขาวิชา และค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา) มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีค่าปริมาณอันดับการเลือกและค่าคะแนนรับเข้าอยู่ในเกณฑ์ต่ำมากและต่ำกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลประเภทจำกัดรับทุกสถาบัน ทำให้เห็นได้ว่าการเรียนกวดวิชามีความสำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับในสาขาวิชาดังกล่าว

6.2.2 ในประเด็นของทฤษฎีการลงทุนเพื่อการศึกษา สามารถอธิบายผลของการเรียนกวดวิชาสำหรับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ได้ดังนี้ (อ้างอิงจากทฤษฎีในภาพที่ 2.1) การที่ผลประโยชน์โดยรวมสุทธิทั้งในรูปของตัวเงินและความก้าวหน้าในการทำงานตลอดช่วงชีวิตการทำงานจนถึงเกษียณอายุจากการที่จบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับมีมากกว่าของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ทำให้นักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเกิดแรงจูงใจที่จะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานิเทศศาสตร์) มากกว่าของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์) ดังนั้นจึงลงทุนในการเรียนกวดวิชามากกว่าเพื่อคาดหวังผลสำเร็จในการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ ทั้งนี้โอกาสที่ผลประโยชน์สุทธิโดยรวมทั้งในรูปของตัวเงินและความก้าวหน้าในการทำงานตลอดช่วงชีวิตการทำงานจนถึงเกษียณอายุของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีค่าน้อยกว่าผลประโยชน์สุทธิโดยรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพนั้นจะมีน้อยมาก ด้วยเหตุนี้จึงมีความเป็นไปได้สูงที่นักเรียน (ผู้หวังเข้าเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) จะลงทุนเรียนกวดวิชา

6.2.3 สำหรับการพิจารณาในเรื่องของงบประมาณนั้น หากกำหนดให้นักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา มีงบประมาณเท่ากันและมีอยู่อย่างจำกัด นักเรียนที่ได้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อยกว่า เนื่องจากเป็น

สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการช่วยเหลือด้านค่าเล่าเรียนการศึกษาจากภาครัฐ ต่างกับนักเรียนที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ผู้เรียนเองจะต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ ทำให้นักเรียนที่คาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีงบประมาณเหลือมากกว่าที่จะนำไปใช้ในการเรียนกวดวิชาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเองในการสอบ

6.2.4 จากวรรณกรรมของ “ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2545)” ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศมีอัตราการกวดวิชาประมาณร้อยละ 30 นั้น อาจไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่มีอัตราการแข่งขันรุนแรง โดยเฉพาะในเขตเมืองหลวง นอกจากนี้การศึกษาของ ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2545) เป็นการศึกษาสภาพการกวดวิชาโดยภาพรวม ขณะที่การศึกษาในงานวิจัยนี้เน้นเฉพาะสาขา นิเทศศาสตร์ และพบว่ามียุทธศาสตร์ของการเรียนกวดวิชาสูงมาก ดังจะเห็นได้จากค่าร้อยละของการเรียนกวดวิชาในกลุ่มของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขา นิเทศศาสตร์ในช่วงก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่มีค่าถึงร้อยละ 91.85 ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขาเดียวกัน มีค่าถึงร้อยละ 65.79 ตามลำดับ

6.2.5 การให้ลำดับความสำคัญในเรื่องของการเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ให้ค่าความสำคัญต่อการเน้นกลุ่มการเรียนด้าน GPA มากกว่ากลุ่ม GPAX และเน้นกลุ่มการเรียนด้าน O-NET มากกว่าด้าน A-NET ซึ่งแสดงผลสอดคล้องกับเกณฑ์การตั้งค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักในการรับเข้ากลาง (Admissions) สาขานิเทศศาสตร์ ที่ให้ค่าน้ำหนักของกลุ่ม GPA ร้อยละ 20 มากกว่ากลุ่ม GPAX ที่มีค่าน้ำหนักน้อยกว่าเพียงร้อยละ 10 ส่วนค่าน้ำหนักของกลุ่ม O-NET ให้ค่าน้ำหนักถึงร้อยละ 70 และไม่ต้องใช้ค่าน้ำหนักของกลุ่ม A-NET ในการสอบเข้าตามลำดับ (ภาคผนวก ก., ตารางที่ ก.1)

6.2.6 ปัจจัยของส่วนผสมทางการตลาดต่างๆที่มีต่อการเลือกเรียนกวดวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ เปรียบเสมือนอุปสงค์ของการเรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชาจะต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยจะเห็นได้จากกลุ่มของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความต้องการปัจจัยทางผลิตภัณฑ์ด้านคุณภาพมากกว่าของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในอีกมุมหนึ่งกลับต้องการปัจจัยทางสถานที่น้อยกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ดังนั้นประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ สถาบันกวดวิชาจะกำหนดเป้าหมายทางการตลาดอย่างไรให้เกิดประสิทธิผลกับกลุ่มของนักเรียนที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น อาทิเช่น กลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขา

นิเทศศาสตร์ ที่จะต้องให้ค่าความสำคัญต่อการเรียนกวดวิชาในแง่ของคุณภาพทางผลิตภัณฑ์มากขึ้น

6.2.7 เมื่อพิจารณาถึงด้านพฤติกรรม พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานิเทศศาสตร์ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การเรียนกวดวิชาเพื่อสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ที่ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การเรียนกวดวิชาเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น จากผลการศึกษาที่เกิดขึ้นอาจเป็นไปได้ว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีผลการเรียนที่ดีอยู่แล้ว (เห็นได้จากค่าคะแนน GPAX ที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มมากกว่า 3.50) จึงเน้นไปที่การศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่จะต้องใช้ในการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา แต่ในทางกลับกันนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีผลการเรียนในชั้นเรียนปกติต่ำกว่า (เห็นได้จากค่าคะแนน GPAX ที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม 3.01 - 3.50) จึงเน้นในส่วนที่ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น รวมถึงพฤติกรรมส่วนใหญ่ต้องการที่จะเลือกเรียนในช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ สอดคล้องกับโปรแกรมของสถาบันกวดวิชาที่มีให้เลือกหลากหลายในช่วงวันหยุด

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.3.1.1 เป็นที่ประจักษ์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้แล้วว่า การให้ค่าคะแนนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ สาขานิเทศศาสตร์ ในด้านประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อีกทั้งกลุ่มคนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนกวดวิชา แสดงให้เห็นถึงการได้รับความรู้ในชั้นเรียนปกติไม่เพียงพอต่อการสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งทางด้านหลักสูตร บุคลากรในการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความทัดเทียมกันในด้านโอกาสทางการศึกษาต่อไป

6.3.1.2 ค่านิยมทางการเรียนกวดวิชาที่มีอุปสงค์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับตามภาวะการแข่งขันที่ยังคงทวีความรุนแรงอยู่ ทำให้อุปสงค์ดังกล่าวเป็นตัวขับเคลื่อนด้านอุปทานของสถาบันกวดวิชาที่เปิดดำเนินการสอนมากขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : สช.) จะต้องมีส่วนผลักดันให้เกิดความเหมาะสมกับทางด้านนโยบายการศึกษาแห่งชาติทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

6.3.1.3 นโยบายการศึกษาแห่งชาติโดยรวมจะต้องมีการพัฒนาอย่างบูรณาการ ต่ออุปสงค์และอุปทานที่เกิดขึ้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระยะยาว หากเกิดการพัฒนา อย่างเป็นรูปธรรมต่ออุปทานของสถาบันอุดมศึกษาที่มีมาตรฐานทัดเทียมกันและเพียงพอต่อ อุปสงค์ที่มีอยู่ ย่อมทำให้การแข่งขันต่อการเข้าศึกษานั้นลดน้อยลงไป การเรียนกวดวิชาก็จะลด น้อยลงไป รวมถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาก็จะเปลี่ยนไปในทางเพิ่มพูนความรู้ให้กับ บุคคลนั้นมากกว่าเพื่อการแข่งขันสอบเข้า

6.3.1.4 การลงทุนทางการศึกษานับได้ว่าเป็นการลงทุนทางด้านทรัพยากร มนุษย์ที่ภาครัฐควรที่จะให้ความสำคัญมากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน เพราะนอกจากจะมีประโยชน์ต่อ ผู้ศึกษาแล้วยังมีผลโดยรวมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในภาพรวมของการ เรียนกวดวิชานับได้ว่าเป็นการลงทุนทางทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาของผู้เรียนเอง ซึ่ง นอกจากจะได้รับประโยชน์สุทธิโดยรวมหากสอบเข้าได้แล้ว ยังมีผลต่อการเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ผู้เรียนในอีกทางหนึ่ง ดังนั้นหากผู้เรียนพลาดหวังจากการสอบเข้าในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประเภทจำกัดรับแล้วก็ยังถือได้ว่าผู้เรียนเองยังคงได้รับประโยชน์ ในอีกด้านหนึ่งย่อมมีผลต่อ รายได้ประชาชาติที่กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายด้านดังกล่าวอีกด้วย

6.3.1.5 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรที่จะต้องพัฒนาระบบ มาตรฐานการรับเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับให้เชื่อถือได้ โดยปัจจุบันได้มี การปรับเปลี่ยนวิธีการรับเข้าที่เพิ่งดำเนินการใช้ได้ไม่นานและยังไม่มีความแน่นอนในระยะยาว ซึ่ง ถือได้ว่ามีส่วนสำคัญต่อนักเรียนผู้เข้าสอบที่ต้องการจะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประเภทจำกัดรับที่จำเป็นจะต้องมีการปรับตัวและวางแผนทางด้านการเรียนในชั้นเรียนปกติ รวมถึงการปรับหลักสูตรของการเรียนเสริมทางด้านกวดวิชา (หากผู้เข้าสอบเห็นว่าการเรียนในชั้น เรียนปกติไม่เพียงพอต่อการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ) ให้สอดคล้องกับ วิธีการรับเข้าของ “สกอ.” สำหรับธุรกิจกวดวิชา ก็จะต้องมีการปรับตัวทางด้านเนื้อหาสาระของ กลุ่มวิชา ด้านการแนะนำให้กับผู้เข้าสอบ และหลักสูตรที่เปิดสอนให้สอดคล้องกับวิธีการดังกล่าว ข้างต้นเช่นกัน

6.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.3.2.1 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะสาขาเนติศาสตร์เปรียบเทียบกันระหว่างสองสถาบันอุดมศึกษา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย กทม) ทำให้งานวิจัยถูกตีกรอบเฉพาะทัศนคติ ปัจจัย และพฤติกรรมที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

ของสาขานี้เท่านั้น ดังนั้นควรที่จะทำการศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนในการวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ต่อไป

6.3.2.2 การวิจัยในธุรกิจกวดวิชาเป็นการเฉพาะ จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ในเชิงภาพรวมได้ดียิ่งขึ้น